

Odborníci

Primár Virág (vľavo) a hlavný hygienik Šimko.

FOTO: JUDITA ČERMÁKOVÁ

Laboratórne testy

Toxický kmeň E.coli u Prešovčana nepotvrdili.

ILUSTRAČNÉ FOTO: JUDY

SMRTELNÝ TYP E.COLI sa v Košiciach nepotvrdil

HYGIENICI PREVERILI RODINU I ZNÁMYCH

Prešovčan, ležiaci v košickej univerzitnej nemocnici, nie je nakazený baktériou, ktorá zabíja ľudí v Nemecku.

KOŠICE. Testy ukázali, že 25-ročný Pavol v sebe nemá kmeň E.coli, ktorý produkuje nebezpečný takzvaný šiga toxín a môže zapríčiniť úmrtie.

Hlavný hygienik Gabriel Šimko uviedol, že ochorenie prebieha u mladého pacienta inak ako u chorých v Nemecku. „Už prvé testy, ktoré nechali spraviť v prešovskej nemocnici, ukázali, že zrejme nepôjde o nebezpečný toxický kmeň. Údaje sme chceli ešte raz verifikovať a počkali sme na druhé výsledky. Všetko však nasvedčovalo tomu, že pacient nie je nakazený tým istým kmeňom ako ľudia v Nemecku, pretože u nich antibiotiká nezaberajú.“

Voda zo studničky

Všetci, ktorí sa doteraz nakazili agresívnym typom E.coli, navštívili Nemecko. Pavol do tejto krajiny nevycestoval. Podľa výsledkov trpí kmeňom E.coli, ktorý sa bežne vyskytuje v črevnej flóre zdravých ľudí. Lekári pripúšťajú, že sa mohol nakaziť vodou z lesnej studničky. O tom, čo jedol počas posledných dní, sa veľa nevie. „Máme informácie o konzumácii rožkov, pečiva s

PREVENTÍVNE OPATRENIA**Radí prednosta Schréter**

■ **Proti prenosu** infekcií vyvolaných kmeňmi E. coli je potrebné dodržiavať zásady, ktoré radí prednosta Kliniky infektológie a cestovnej medicíny Ivan Schréter.

■ **Všetky druhy** ovocia a zeleniny treba poriadne umyť a to najmä tie, ktoré nebudú pred konzumáciou tepelne upravované.

Osobitnú pozornosť

si vyžaduje hygiena rúk, ich riadne umytie pred prípravou, podávaním alebo konzumáciou potravín, po použití toalety, po manipulácii s čerstvou zeleninou alebo surovým mäsom, po kontakte s hospodárskymi, ale aj domácimi zvieratami, alebo po návšteve farmy či zoo. (kag)

maslom a mäsových výrobkov, ako je šunka či saláma.“

Čo bolo skutočne zdrojom nákazy, sa podľa Šimka nemusí zistiť, pretože inkubačná doba ochorenia je 3 až 8 dní. Prvé príznaky ako hnačky či poruchy trávenia nie sú špecifické. Pa-

cient zvyčajne navštívi lekára, ak sa u neho objaví krv v stolici. Dovtedy už zdroj nákazy v organizme byť nemusí.

Antibiotiká aj dialýza

Jedným z protiepidemických opatrení hygienikov bolo, že

skontrolovali Pavlovu rodinu i ľudí, ktorí s nimi boli v kontakte. Žiadne ochorenie u nich nezistili.

Mladík leží na Klinike infektológie a cestovnej medicíny Univerzitnej nemocnice L. Pasteura od stredy večera. Prevezený tam bol z prešovskej fakultnej nemocnice. Okrem črevných ťažkostí mal porušené parametre v krvnom obraze, problém s funkciou obličiek a badateľné boli drobné krvácania na koži.

„Počas hospitalizácie na našej klinike sme známky hemolýzy, teda rozpadu červených krviniek, nepozorovali. Prítomné však boli známky sepsy, zlyhávania obličiek, krvácania a potvrdila sa tiež znížená hladina krvných doštičiek. Preto sme u neho začali s komplexnou liečbou, ktorá predstavuje podávanie antibiotík, transfúzií kvôli chudokrvnosti a dialýzu,“ uvádza primár kliniky infektológie Ladislav Virág.

Možné ďalšie príčiny

Pavlova diagnostika ešte nie je dokončená. Odborníci zvažujú ďalšie príčiny príznakov. Od začiatku roka je mladík tretím Slovákom s klasickým ochorením spôsobeným baktériou E.coli. Je prvým od vypuknutia epidémie v Nemecku.

KATARÍNA GÉCZIOVÁ

POZOR**Možné zdroje nákazy**

■ **Prenos** patogénnych kmeňov E. coli je možný pri konzumácii alebo manipulácii s kontaminovanými potravinami ale aj pri kontakte s infikovanými zvieratami.

■ **Rizikom** môže byť najmä konzumácia kon-

taminovanej zeleniny (uhorky, kapusta, špenát, šalát), nedostatočne tepelne upraveného mäsa, nepasterizovaného mlieka, nepasterizovaných ovocných štiav, syrov.

■ **Opísaný bol** aj prenos na personál pri ošetrovaní chorých osôb. (kag)

Žiaci sa učili zdravo variť

KOŠICE. Ako si pripraviť raňajky či desiatu chutne a pritom zdravo? Touto otázkou sa zaoberali žiaci na Gymnázium M. R. Štefánika. Súťažili v nakupovaní zdravých raňajok pre tri osoby na tri dni.

Vo varení zdravého jedla bolo potrebné dodržať určený čas, vyčlenenú sumu a hodno-

tila sa výživová hodnota. Školáci tiež museli zodpovedať otázky ohľadne výživy, napríklad prečo je vláknina prospešná pre ľudské telo.

Košice a Bratislava

Deti súťažili v rámci 5. ročníka kampane Zdravo, chutne a aktívne. Ide o prvý projekt, ktorý sa orientuje na podporu zdravého stravovania školákov. Súťaž sa uskutočnila na dvoch školách v Košiciach a Bratislave. (kag)

Zdravá strava

Pre deti je dôležitá. Školákov zaujala.

FOTO: KAG

DPMK nakúpil nové autá za 72-tisíc eur

Košický dopravný podnik (DPMK) nakúpil formou finančného lízingu päť nových áut v celkovej hodnote 71 984 eur bez DPH, štyri sú už v sídle DPMK na Bardejovskej ulici.

byť zaradené ihneď po vybavení všetkých formalít.“

Využili finančný lízing

Tri Peugeoty 207 červenej farby budú používať dispečeri, dva Peugeoty 308 so striebornou metalízou majú slúžiť potrebám jednotlivých odborných úsekov podniku. Jedno dispečerské auto vyšlo na 13 743 eur bez DPH vrátane povinného a havarijného poistenia, jedno dispečerské vrátane poistiek stálo 15 377,76 eur bez DPH. Lízing je na tri roky, po jeho skončení ostanú autá dopravnému podniku.

KOŠICE. Na výzvu DPMK na predkladanie cenových ponúk, ktoré mali byť predložené do 5. apríla 2011, zareagovalo celkovo päť spoločností z Košíc.

Vyhral France-Tech Košice

Zareagovali firmy: Porsche Inter Auto Slovakia, France-Tech, Motor-Car Košice, Benefit Leasing a Qalt.

„Najvýhodnejšiu cenovú ponuku pri splnení všetkých požadovaných parametrov predložila spoločnosť France-Tech Košice,“ uviedla hovorkyňa košického magistrátu Martina Viktorínová.

„Do DPMK pribudnú 3 Peugeoty 207) a 2 Peugeoty 308. Celková hodnota oboch zákaziek je 71 984,52 eur bez DPH. Vozidlá boli zabezpečované cestou finančného lízingu, do prevádzky by mali

DPMK uprednostnil finančný lízing pred operatívnym, aký využilo pred 4 rokmi bývalé vedenie podniku pri nákupe áut Kia Rio a Cerato. Pri tomto type lízingu autá nepatrili do vlastníctva DPMK, ale boli iba prenajaté. Podľa Viktorínovej ich odkupná cena po skončení lízingu bola stanovená na 6-tisíc eur. „Vozidlá kia boli vrátené lízingu spoločnosti, ktorá ich zabezpečovala,“ dodala Viktorínová.

MIROSLAV SAMBOR

Dispečerský Peugeot 207

Dostane ešte svetelnú rampu, nálepky s označením a vyrazí do služby.

FOTO: JUDITA ČERMÁKOVÁ

TRADÍCIA

Svätodušné sviatky

Tretie najvýznamnejšie kresťanské sviatky - po Vianociach a Veľkej noci - svätodušné, majú v tomto roku mimoriadne neskorý termín. Veď ich slávime 12. a 13. júna. Sviatky, známe i ako Pentecoste, Letnice, Turíce a na východe Rusadla, patria k pohyblivým a Boží hod svätodušný pripadá vždy na 7. nedeľu po Veľkej noci.

Sviatočným je aj turíčny pondelok, nazývaný aj Dňom Ducha svätého. V chrámoch ani domácnostiach nechýbajú tradičné zelené vetvičky, najčastejšie z kvitnúcich líp, aby sa Bohom zosláný duch v podobe bielej holo-bice mal kde na oddych usadiť. Kresťania si pripomínajú zoslanie Ducha svätého 50 dní po Veľkej noci a 10 dní po Kristovom vstu-pení na nebo. Židia si zase pripomínajú významnú udalosť na hore Sinaj, keď Boh dal Mojžišovi 10

svojich príkazov - zani.

Sviatok, ktorý v roku 2011 pripadá, čo je zriedkavé, do už plne rozvinutej neskorej jari (najbližšie bude v júni až v roku 2017), nadviazal na oveľa staršie tradície, keď sa ľudia tešili zo začiatku zberu úrody. Ich stopy pretrvávajú aj v množstve ľudových zvykov - vidiečania poupratujú v sobotu príbytky a gazdovstvá, ale aj studničky a pramene v chotári. Populárnym je stále aj slávne zelené vyznanie lásky v podobe tradičných májov, ktoré mládenci stavajú svojim dievčatám pod okná.

Aj keď sú Turíce v rôznom čase, ich význam kotví i v množstve pranostik. Lúdi tešilo, ak bol pekný a snežný deň, pretože umožňoval prognózovať už i december, keďže: Modré Turíce - bohaté Vianoce - očakával sa veľmi vydarený a úrodný rok. Ak jar končíeva snežnými dňami, je priaznivý čas na kosbu a sušenie sena, ale na juhu už i prvý žatvu. Ak však sviatky pokropí dážď, ľudia sa báli, že mokrú bude i počas žatvy, ako vraví pranostika: Ak dážď a búrky na Letnice, čakaj škodu na žitku. (eb)

Ako preštepíme vinič?

čítajte v stredu